

БАХОР КҮЕШИДЕК ЧАРАҚЛАБ, ОЛАМ-ОЛАМ СЕВИНЧ-КҮВОНЧ, БАХТ-САОДАТ, СИХАТ-САЛОМАТЛИК, ТҮКИС-ТУГОНЛИК, ТИНЧЛИК БИЛАН 1 МАЙ КИРИБ КЕЛАЕТИР. ДУСТЛИК ВА ТИНЧЛИК БАЙРАМИНИ ҲАР БИР БАХТИЕР СОВЕТ КИШИСИ, ҲАР БИР ХОНАДОН ЗҮР ТАНАНА, ШОД-ХУРРАМЛИК БИЛАН КУТИБ ОЛМОҚДА.

КИШИЛАРИМИЗНИНГ ГУЛГУН ЧЕХРАЛАРИДА САМИМИЙ, ЕҚИМЛИ ТАБАССУМНИ КҮРИБ, ҚАЛБИМИЗ ГҲУРУР ВА ФАХРГА ТҮЛАДИ. АЗИЗ ОҚШОМХОНЛАРИМИЗНИНГ ЕРКИН ТАБАССУМЛАРИГА ЯНА БИР ТАБАССУМ КҮШИШ НИЯТИДА ШУ САҲИФАНИ ТАВЕРЛАДИК. САМИМИЙ ТАБАССУМ ДОИМИЙ ҲАМРОҲИНГИЗ БҮЛСИН!

● Кунлардан бир кун
АДИБЛАР ДАВРАСИДА

Вольтер Фридрих IIнинг Сансусидаги навроғоҳида меҳмон бўлган кунлардан биринчи кун билан қайида сайр қилишди. У қайиш тубига ёнидан сув киратганини кўргач, дарҳол соҳилга сакради.

— Йонингиз шунча ширинми? — сўради Фридрих.

— Албатта. Дунёда қироллар кўп, Вольтер — ягона.

Кунлардан биринчи Дидро Жан Жак Руссога Эрменовилдаги қорбоғига кўрган борди. Улар ҳовуз ёнида сайр қилишаркан, Руссо тани олди:

— Мен бир неча бор ўзини сувга ташлаб, жонимни жабборга бермоқчи бўлдим.

— Нега бунга амалга оширмадингиз? — сўради Дидро.

— Қўлимни сувга тикиб кўрдим, аммо ҳамма сув совуқ эди.

Байрон 20 ёшга тўлганида кундаликка шу ибораларни ёзиб қўйди: «Нигирма йил ўтди-ю, мен ҳануз бирорта геннал нарса ёганим йўқ».

Гейне шундай деганди:

— Тоғамнинг акаси «Қароқчи Қарғанинг саргузашлирига» ишкарди, тоғам — бакир бўлди. Менинг онам эса бадий адабиётни севарди, мана мен шор бўлдим.

Бальзаанинг танишларидан бири унинг ҳузурига киргач, ёвучининг юзи оқарган, ҳозир гушлалаб йиқилганидан бир ҳолда кўрди.

— Сизга нима бўлди? — сўради у.

— Менга ҳеч нарса бўлгани йўқ, — жавоб берди Бальза.— Ҳозиргина Горно ота ўлди.

Бир хоним Бернард Шоудан қандай қилиб ёзуви доно афоризмларни ўйлаб туриши ҳусусида сўради.

— Яхши осон! — жавоб берди ёвучи.— Бирорта бемаъни нарса ни ўйламану, дарҳол унинг тескарисини гапирман.

Канадалик ҳажвчи Стивен Линокдан унинг муваффақиятларининг сирини маънадагини сўрашди.

— Қулиги хикояни ёзиш мутлаво қийин эмас! — жавоб берди Линок.— Қалам, қоғоз, сивё олиб, миёнага келган нарсани ёсанг қийин.

— Фақат шуми?

— Такрор айтман ёзиш қийин эмас. Ҳамма қийинчилиги мана шундаки, калланга бирор нарса келиши керак.

Х. ҲАКИМОВ тўплаган.

ФАРОҒАТ ФАСЛИ

(ҚҲШИҚ)

Улкамда кулги фасли
Фароғат, севги фасли...
Бир ёнда шўх шеър назми,
Бир ёнда қўшиқ баъзи.
Тўрт томонда табассум —
Порлоқ бахтиниз рамзи!
Дилларда қувноқ туйғу,
Лабларда қайноқ кулғу,

Қувғунга учраб бугун,
Қайғуда қолди қайғу.
Атрофга боқдинг аста;
Кулги — гулга найваста.
Тутғум, Тўлан, дўстларга,
Табассумдан гулдаста!
Улкамда кулги фасли
Фароғат, севги фасли...

АСТАГИНА

(Қувноқжон ота қўшиғи)

Кел ёнимга кампир нари,
Бир-бир юриб, астагина.
Юмушларинг қўйгин нари,
Келгин туриб астагина.
Эсингдами эй, маҳдиқо,
Этиб бизни кўп маҳдиқо,
Кетганларинг боқмай қиб,
Лабни буриб астагина.

Бир экан-да ахир тақдир,
Қалай энди, қани гапир?
Қўйибмиз-ку ўртоқ кампир,
Юзини уриб, астагина.
Учмас қилиб мана бизни,
Ўстирдик кўп ўғил қизни.
Кел, яшайлик яна юзини,
Даврон суриб астагина.
Тўлан ҚҲЗИБОВ.

«РАҚОСА ТАБАССУМИ».
М. Нуриддинов фототўди.

БҮЁК БАНДАСИ

ИНТЕРМЕДИЯ

Троллейбусда юз-кўзига «саҳийлик» билан буюк чаплаган Жаннинг ёнидаги бун ўриндиққа ёши бир жойга бориб қолган Маҳкам ана келиб ўтирадди. Қиз ундан жикангандек нарироқ сурлади.

МАҲКАМ АКА: (сеизб): — Ҳазар қилмай, бемалол ўтиравер, қизим.

ЖАННА: (чимирлиб) — Нар-ёнда қараб гапиринг, отзингиздан пияз ҳиди келаяпти.

МАҲКАМ АКА: — У-ху, табиятинг ҳидла юзик эман-ку. Ўзингдан нима ҳиди келаяпти?

ЖАННА: — У менинг ишим. Нарёққа қаранг дейман! (ўзинча) Яна танимаган қизни сеп-сираниши қаранглар. Мунча маданиятсиз одам экан?

МАҲКАМ АКА: (кулми-сараб): — Ана энди дарров ҳа-қорат қилишга ўтиб олдингиз. Яхши эмас, Исмнингиз нима, қизим?

ЖАННА (эсаси қотиб): — Ҳм! Муҳаббат нэҳор қилмоқчи-мисиз?

МАҲКАМ АКА: — Ҳай-ҳай, худо сақласин. Шунчаки сўра-йман. Ҳамроҳ бўлиб қолдик. Ахир, гап-лашиб кетсан, одам зеркимайдди.

ЖАННА: — Ола, яна нима-ларни истайсиз?! Сизга тушиб қолган гапим йўқ.

МАҲКАМ АКА: — Менинг эса, жуда гап-лашгим келаяпти.

ЖАННА: — Вой, қанақа шилқим кишисиз? Қизингиз-теги келадиган одам билан... уялмайсизми?

МАҲКАМ АКА: — Қизим теги бўлганинги учун гапир-йман. Ишлайсизми, ўқийсизми?

ЖАННА (ўзинча): — Эси жон-идами ўзи?! (Маҳкам акага) Ишлайман, ҳуш, нима эди? Ад-ресинми берайми?

МАҲКАМ АКА: — Нўқ, йўқ. Янглимасам, театрда иш-ла-сангиз керак. Шошиб грим-ни артмай йўлга чиқисиз.

ЖАННА (кулиб): — Мен сизни маданиятсиз одам десам, содда ҳам экансиз. Бундай юриш ҳозир мода-ку. Ҳа, бил-

дим, сиз қишлоқдан келгансиз, шундайми?

МАҲКАМ АКА: — Янгли-дингиз.

ЖАННА: — Сиз ҳам янгли-дингиз. Мен артистка эмасман. Каттақон бошқармада приём-ний секретарь бўлиб ишлайман, тушундингизми?

МАҲКАМ АКА: — Ота-она-ни-гиз борми?

ЖАННА: — Бор-ку, мен улар билан турмайман. Тура Бегматович квартира олиб берганлар.

МАҲКАМ АКА: — Ҳм, ту-шунарли. Турмушга чиққанми-сиз?

ЖАННА: — Нўқ, ҳали. Ал-лақабдаги студентлар уйлана-ман дейди. Ҳаммаси миқрурун.

МАҲКАМ АКА: — Ҳе, аттанг!

ЖАННА: — Нимаси аттанг.

МАҲКАМ АКА: — Аввало ота-она бағрдан кетганинги чакни бўлибди. Қоланерса, ҳам-ма бало ўша Тура Бегматович деган бошлиқларингизда ёнан.

ЖАННА: — Нега ундай дей-сиз? У жуда яхши одам.

МАҲКАМ АКА: — Яхши одам бундай қилмайди! Аблах одам экан.

ЖАННА: — Ҳа бўлмаса у кишини қўйиб, сиз билан тани-шайми? Ордона!

МАҲКАМ АКА: — Нима де-ясан, орсиз қиз! Мен ҳам каттақон бир фабриканинг ди-ректору эдим. Ҳозир пенсияда-ман. Лекин ишчи-хизматчи хо-тин-қизлар орасида сента ўшан-ган буюк бадалари бўлган эмас, сочинг, тирноқларингиз қара, одамовига ўхшайсан... Энди бу ёғини эшит. Менинг етти қизим, бир ўғлим бор. Қиз-ларимнинг ҳаммаси уйл-жойли бўлиб кетишган. Энди ўғлимни-ни уйлантиришга навбат келди. Ўзи никеиер, бирим, уятчан, бирим уятчан. «Битта-яримта севганинг борми» десам, бо-шини саран-саран қилади...

ЖАННА: — Вуй, амакижой! Қасрда турасизлар?

МАҲКАМ АКА: — Олато-ғини бошда. Хайр! Мен туша-ман.

Айвиддин ЗАЙНИДИНОВ.

Минг мархабо

Эй, келинчақой, келинчақлар аро,
Хуси олур сеидан боиб ҳар дилрабо,
Бизга келтирдиг яна завқу-сафо,
Хислатинг мингдан бири бу мутлақо.
Қанда олашни муаттар, хушхаво.
Егдириб инжудин ортиқ жолалар,
Гул бериб боғларга — қирга долалар.
Бахш этиб сен тутган нозик толалар,
Муъжизангдан ўргилай дер волалар.
Хуш келисан, мархабо, минг мархабо.

Қорни ишқ ўтида дарё айладиг,
Ерин ҳам ҳусинга шайдо айладиг,
Турли бойлик унда пайдо айладиг,
Элга чекез янги саво айладиг,
Химматингдан ўргилай сохиб-сахо,
Кийди алвон томлар-у деворлар.
Янгради танибур най, саторлар,
Кўча тўлган рақс этар дилдорлар,
Авжи осмондан баланд гулдорлар.

ҚАДИМИЙ ЛАТИФАЛАР

КИТОБ ДУКОНИДАН СОТУВЧИ: — Бирордан, бу китобни сотиб олинг, жуда ҳам қизиқ хикоя ёзилган.

ХАРИДОР: — Китобнинг оти нима?

— «Хотанлар жанжали».

— Менинг уйимда бу китобнинг мукамал, тўлиқ нусхаси бор.

— Бу нима деганинги? Мен бу китобнинг бошқа бир номада бўлган нусхасини ҳеч кўрганим йўқ.

— Бор, бор, ишонинг, менинг уйимда мукамал, тўлиқ нусхаси бор.

— Муаллифи ким?

— Қайнона билан келинингиз, яъни онам билан хотиним.

МИЯСИ БОР ОДАМ

Бир майхонада икки киши жанжаллашиб, уришиб кетди. Бир одам буларни ажратмоқчи бўлди. Жанжаллашаркан бири иккинчисига май қадаҳи отган эди, қадаҳ ажратилиши истеган кишининг қалласига тегиб жароҳатлади. Майхонада ўтирганлар у кишининг ёнига тўпланиб, ундан: «Миянга зарар етмадингизми?» деб сўрадилар. У киши айтди:

— Қайси миямга зарар етди, ахир менда мия йўқ-ку, агар миям бўлсайди, икки мастнинг орасига тушмасдим.

ТАНГА ЭРИДИ

— Элим, кун жуда ҳам исёб кетди. Бу иссиқда инсон эмас, темир ҳам эриб кетаяди-я.

— Ўғри айтсанг, отажон, кеча менга бир сўмлик танга берган эдингиз-ку, бутун қарасам эриб эриб 10 тийинлик бўлиб қолди.

КҮН УЗАЙДИ

— Аҳмад айтчи, бир кун неча соат бўлади?

— Нигирма беш соат бўлади.

— Нигирма беш? Бу нима деганинг?

III. ЗУННУН тайёрлаган.

Пионерларнинг мультфильм студияси

Молдавия ССР. «Флоричина» деб номланган пионерлар мультфильм студияси ўзининг 46-фильми устидаги ишларини ниҳоятга етказмоқда. У «Бахор» деб аталади. Фильмда шаҳар ва баҳор, анюби ҳайволлар ва ўсимликлар ҳақида хикоя қилинади.

Кинотеатрда пионерлар саройида булдан олти йил мундан ташкил этилган студия бугунги кунда Молдавиядан ташқари ҳам машҳур. Унинг фильмлари Москва, Рига, Киев, Тбилиси ва мамлакатимизнинг қўшпа бошқа шаҳар ва қишлоқларидаги кичикинтой томошбинлар кўришган. Энг яхши киноленталар эса Чехослования, Германия, Демократик Республикаси, Болгария, Польша, Венгрия, Япония, Швеция сингари мамлакатларда намойиш қилинган.

Мультфильмлар яратишдаги муваффақиятлари, болаларни эстетик жиҳатдан тарбиялашдаги актив фаолияти учун «Флоричина»га халқ студияси деган фахрли унвон берилган. Қатор республика, Втузнингтоқ ва халқаро ҳаваскорлик фильмлари фести-валларида унга 50 диплом, 14 медаль берилган. Улардан олтиниси олтин медалларидир.

СУРАТЛАРДА: студия иштирокида хузурига болалар ёзувчиси Спир-дон Вангели меҳмон бўлиб келди. Унинг эртақлари бўйича бир қатор кинолен-талар суратга олинган; монтаж столи ёни-да Тая Янгвя, Лида Ткачук ва Марина Андрухина; «Почта» фильмидан кадр.

Б. Капкин фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

Шунақаси ҳам бўлади КУЛГИ ИНСТИТУТИ

Америкалик баъзи социологларнинг айтишларича, кулгининг ҳаётдаги роли катта.

— Лекин, — дейди улар, — кулишда ҳам кулги бор. Агар киши расолада-гидек, самимий кула олса, ундан органи-змага анча наф бўлиши мумкин.

Уша мутахассисларнинг фикрига ку-ра, кўпчилик аёллар ҳали бу ҳида кулшини билишмайди. Яқинда Нью-Йорк шаҳрида аёллар учун махсус кул-ги институти очилибди. Чиройли кулиш-ни истовчи хонимлар 200 доллар тўлаб, шу институтда ўз мақсадларига эри-шишлари мумкин эмиш.

Кувноқ санглар

— Сен эринг билан ажралишган эмишсан. Шу тўғрими?

— Ҳа.

— Уша бахтли эр ким экан?

— Икки кампир суҳбат-лашиб қолди, бири ик-кинчисига деди:

— Яқинда мен бир аёл тўртинчи эрини бў-ғи-б ўлдиргани ҳақида газетода ўқиб қолдим.

— Шунангиз ҳам бў-лади, — хафа бўлиб де-ди иккинчиси.— Биз битта чол излаб топа-олмаймиз, улар бўлса тўртталаб ўлдириб юбо-ришадди. ...

Кема денгизда довул-га дуч келди. Кемадаги англиялик аёл шотлан-диялик аёлга деди:

— Менимча, бизни муқаррар ўлим кутапти.

— Сен ўлим тўғриси-да ўйлабсан, лекин мен қайтмиш учун олган би-риндош — уруғларимдан биронтанини ҳам ёқтир-майсанми?

— Нега ундай дедсан, ахир қайнатангиз билан қайнатангизни яхши кў-раман-ку?!

— Бизларнинг, дўстим, мен телефон-автомат бўлишни истаб қолдингиз?

— Чунки кўп автомат-лар деярли ишлмайди. Пулни эса бемалол ола-верди. ...

Эр-хотин анча вақтга-ча жонжаллашди ва инхот эринг хуноби чиқиб, деди:

— Нима, менинг қа-риндош — уруғларимдан биронтанини ҳам ёқтир-майсанми?

— Нега ундай дедсан, ахир қайнатангиз билан қайнатангизни яхши кў-раман-ку?!

Э. ШОКИРОВ таржимаси.

Изоҳнинг ҳолати йўқ.
КЕЛИН.КҮЕВ: — Бизга фол-бин керакмас.
«Рационализатор» бўйичилар. С. Емгирчиев расмлари.

Партия ишга садоқат, социалистик Ватанга чекизи муҳаббат, халқнинг маънавияти учун фидоикорона меҳнат совет кишиларининг оддий ахлоқ нормалари ҳисобланган бир замонда, улар юлчилик ва техникўрлик, таловчилик ва ичкилик каби ўз ичкиликларининг сарфидарига нисбатан тора муроасиса бўлиб қолмадилар. Бу совет адабиёти ва санъатида ҳам ўз ичкиликларининг тоғида. Биз ана шу тубан шахслар—қону бузарларни қораловчи бир қанча повест ва романлар ўқиганимиз, фильм ва драмалар томоша қилганимиз. Қўлингизда салбий қаҳрамонлар бизнинг нафрат ва газабимизни кўзга тиб, қалбимизда уларга нисбатан шафқатсизлик ҳис-туйғуларини ўйготдилар.

Эга бўлган одатдаги муҳитни қатъиян ўзгартириб юборган кишилар... Кишилар тарқ экин туралча бўлади... Аммо меннинг Егорнинг кишиқонан ва тиб, ҳамма нарсадан жудо бўлади. Ҳаёт уни ўз танасидан уялган шохча сингари ҳар қўлига солади. Егор ўзининг насб этади. Мен бу шахсга ачинаман, унинг тақдирини юратганим энди юбарди, ларзага солади. Агар Егорнинг шахсий, яқинимойи шаронини ўзига рўй берганда эди, унинг лаънатлари тудалитига намоён бўлиб, ўзининг яқин ишлари билан шўхрат қозонган бўлур эди! У нақадар тугма фазила-ларга эга! Нақадар мағрур ва қудратли, нақадар матонатлик ва саботлик шахс! У ҳатто ўғри бўлган пайтларида ҳам, кўпгина инсоний хусу-

ҳар бир диалог, ҳар бир эпизод гўлтида ҳаётнинг чирқан бўлиб, бош қаҳрамоннинг ички кечинмаларини очиб беради, унинг ҳақиқатдан ҳам соф виждонли эканлигига томоша билини ишонтиради! Лекин қандай шароит тақдоси билан унинг эри йўлга кириб кетганлиги фильмда кўрсатилмаган. Бу нарса аҳимол, автор фикрича фильмнинг асосий гойсига хизмат қилмас. Ҳар қолди, Егор образини ўзининг бутун қарама — қаршиликлари, қилмиш — қилдиришлари билан бўртдириб кўрсатилган. Бир томондан, ўғрилар психологияси Егор миёсига, онгига синиб кетган, иккинчи томондан у ўзидан жирканади, ҳаётда қандайдир ёрулик қилдиради. «Қизил қалб» фильмнинг қиммати ҳам шундаки автор Егорнинг жиний иш-

ҳар бир диалог, ҳар бир эпизод гўлтида ҳаётнинг чирқан бўлиб, бош қаҳрамоннинг ички кечинмаларини очиб беради, унинг ҳақиқатдан ҳам соф виждонли эканлигига томоша билини ишонтиради! Лекин қандай шароит тақдоси билан унинг эри йўлга кириб кетганлиги фильмда кўрсатилмаган. Бу нарса аҳимол, автор фикрича фильмнинг асосий гойсига хизмат қилмас. Ҳар қолди, Егор образини ўзининг бутун қарама — қаршиликлари, қилмиш — қилдиришлари билан бўртдириб кўрсатилган. Бир томондан, ўғрилар психологияси Егор миёсига, онгига синиб кетган, иккинчи томондан у ўзидан жирканади, ҳаётда қандайдир ёрулик қилдиради. «Қизил қалб» фильмнинг қиммати ҳам шундаки автор Егорнинг жиний иш-

БАХТЛИ БОЛАЛИК. И. Хонелдиев фототўди.

УНСОН тақдирини

ни касб қилиб олган ва бир неча маротаба қамалиб чиққан Егор Прокудин ҳақида «Қизил қалб» фильми намойиш этилмоқда. Фильм авторлари бизга: «ана, кўрдиганимиз, ҳалол меҳнат қилишни истамай, қинғир йўлга ўтиб олган киши тақдирини не кетади», дея маълум ҳақиқатни қайтадан таъкидлаб ўтмоқчи эдилар. Лекин шуниси диққатга сазоворки, томоша бини Егорга ачинади, унинг тақдирини ҳақида қайгуради. «Тасроқ бахтли ҳаёт йўлига кириб олсин!» истайди. Ҳўн, нега? Ахир, Егор томондан шу вақтатда содир этилган янгиотлар коммунистик ахлоқимизга батамом хилофку! Қандай қилиб томошабинда фильмнинг бош қаҳрамонига нисбатан ҳайрихоҳлик туйғуларини бедор этилади?

Келинг, аввало фильм режиссери Василий Шукшинни эслайлик. «Мени ҳалқимиз тираётган нарсанима? — деб сўрайди у ўз ўзидан ва янаво берди. — Бу, энг аввал, янги шаронларга дуч келиб, ўз ахлоқ қондалари, маънавий бойликлари, анъаналарига

ларини ҳаргиз оқламайди, балки ҳар қандай виддонсизлик, техникўрлик, ишбўқмаслик, хиёнаткорликнинг қаттиқ жавобгарлиги ҳам берилиши қайта-қайта ўқиради. «Егор фойкали равинида ҳалол бўлади. У индигина ҳалол меҳнат лаззатини тотиб, эркин нафас олаётган, индигина дўнбига индигина тугилгандай бўлиб, қирқ ешида бахтли онла қурган пайт эди, лекин қабих қотиллар нурол-яроқсиз, ҳаммасини Егорни ваҳийларча ўлдирдилар. Бирок, Егорнинг ўлими ҳаёт рамзи, ҳаётга бўлган чекизи муҳаббат нишонаси бўлиб туюлади, чунки унинг шу вақтгача кечирган умри беҳуда ўтган эди, бунга Егорнинг ўзи айбдор ҳолос: у ўз бахтисаодатини поймаол қилди... Ана энди у ҳақиқий ҳаёт учун юни бериб, Егор янги орттирган дўстларини қалбига, у шундан отган она ер қалбига яшайберади. Яқин одамларнинг, Любанин унга бўлган муҳаббати энг асосий ёрлик бўлиб қолади». Фильмнинг томоша бини қалбига ўчмас из қолдирган эпизодлари

М. УМАРОВ.

МИТТИ ШАМЛАКАТЛАР

Ҳозирги дунё ҳар тасдан ўтти бир-биридан кичик митти дамлатларни топиш мумкин. Уларнинг ҳар бири ўзига ҳосили билан янғилу ва машҳурдир. Бу митти мамлакатлардан энг кичкинаси Монако давлатидир. Монаконинг умумий майдони бир ярм квадрат километрдан бошлб, бу мамлакат ўзининг кўнгли очар уйлари ва хазинаси билан машҳурдир. Ватикан мамлакатини эса дунёда энг тич мамлакат сифатида машҳур бўлиб, у Монакодан сал каттароқ, яъни унинг майдони тўрт ярм квадрат километрини ташкил қилади. Тунги соат 22.30 дан бошлб бу давлат кўчаларида қатнов тўхтатилади. Аҳолиси бор-йўғи 350 кишидан иборат. Митти давлатларнинг набабдагисини Науру бўлиб, унинг майдони 20 квадрат километрини ташкил этади, бу мамлакат тич океанди маржон оролида жойлашган. Науру ўзининг улкан фосфорит запаси билан машҳур. 60 миллион тоналдан ортироқ келадиган бу фосфорит запаси экспортга чиқариб турилади. Сан-Марино республикаси Апеннин яри оролида жойлашган. У жаҳондаги энг қадимги республикалардан бири бўлиб, эрамининг IV асридаёқ бунёд бўлган. Унинг майдони 61 квадрат километрдан иборат. Қизил шундан, бу мамлакатнинг 20 минг аҳолиси Сан-Маринода яшаса, яна шунча аҳолиси мамлакатдан ташқарида, асосан Италияда яшайди. Фарбий Европада жойлашган мамлакат — Лихтенштейн и г майдони 157 квадрат километрдыр. У давлатлар ичиде капитал жамғармадан энг кам еслиқ олшин билан машҳур. Шунинг учун ҳам Лихтенштейн чет эллик йирик капиталлар учун энг ишончли павоҳ ҳисобланади. Мельдвий республикаси Ҳинд океанидаги миндан ортиқ оролардан иборат бўлса ҳам, шу оролардан 377 таси мулақо (ўзлаштирилмаган) инсон оёғи тегмаган жойлар. Ороларнинг умумий майдони 298 квадрат километрини ташкил қилади. Редактор С. М. ҚАРОМАТОВ.

УЧИНЧИ ТУРДА

Футбол бўйича СССР чемпионати учинчи тур уйлари бўлиб ўтди. Шу турда Тошкентнинг «Пахтакор» футболчилари Днепрпетровск шаҳрида маҳаллий «Днепр» командаси билан учрашган эдилар. Хунжуморлик билан ўйнаган майдон эгалари меҳмонлар дарвозасига мавобсинини тўп киритиб гала ба қозонишди. Тўпларни «Пахтакор» дарвозасига Пиличук ва Ессенов киритдилар. Ҳамшаҳарларимиз набабдаги тур учрашувини 2 майда Львов шаҳрида «Карпати» командаси билан ўтказдилар. Қозир чемпионат турнир ивадвалида «Днепр» ва Киевнинг «Динамо» командалари пешқадамлик қилишмоқда. Бу командалар бештадан очко тўплаган, Киевликлар ўтган турда ўз майдонларини да мамлакат чемпионлари — Ереванин «Арарат» футболчилари, ки қабул қилиб, 2:0 ҳисобида голиб чиқишди. Шундай ҳисоб билан ЦСКА «Торпедо» футболчиларини мағлубиятга учратди. Уч учрашув дураг натижа билан тугади. «Зенит» — «Нистру» (Кишинев) — 1:1, «Карпати» — «Айрат» 2:2, «Шахтёр» ва «Заря» номандаларининг ўйинида ҳисоб очилмаган эди. Ун бир метри нармага тўпларини тегишда 3:3 ҳисоби қайд қилинди. Командалар биттадан очко кўлга киритишди. Москвада пойтахт динамочилари «Черноморец» билан 1:1 ҳисобида ўйнашди.

Куч ва нафосат намойиши

Тошкентда акробатика бўйича СССР Кубоги учун мусобақалар ниҳонсига етди. Аёллар жуфтлари ўртасида москвалик Н. Бабкина ва Е. Вазунова, аёллар гурӯҳи мащқларида тоъяттилик спортчилар — Т. Дубравина, Л. Гуляева, Т. Саблина, акробатик сапранда ставрополлик В. Чухарева голиб чиқишди. Эркаларнинг жуфт мащқларида В. Назаров ва В. Алиманов (Волгоград), аралаш жуфтлар мусобақасида Свердловскилик Г. Савельева билан Ю. Савельева, эркалар ўртасида акробатик сапранда Ю. Зинқунов (Минск), эркалар гурӯҳи мащқларида — Ю. Золотов, Ш. Вильданов, А. Макаров ва В. Сленқунов биринчи ўринни эгаллашди.

Спорт

СУРАТЛАРДА: Киев армиячиларининг аралаш жуфти — Л. Катонина ва Э. Левчикий ҳамда краснодарлик эркалар кватрети мащ қайтида. В. Бедолатов фотолари.

Бугун ва эртанга "Зангори экран"да

30 АПРЕЛЬ — СЕШАНА
Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 18.00 Кўрсатувлар программаси. Рус тилида: 18.10 Рангли телевидение. Болалар учун. «Баҳор байрами». 18.40 «Иновисолия сардорлари». Киноқўрсатув. 19.40 «Ахборот» инфоромацион программаси. Узбек тилида: 19.55 «1 Май» та меҳнат рапортилари. 20.15 «Забейсония СРР ва Эвбекистон Коммунистик 50 йиллигига. Барот Вайноблов. «Мен нашо этган Эвбекистон». Адабий театр. 21.05 «Ахборот» инфоромацион программаси. 21.25 «Бахт ва баҳор кўнчилири». 21.55 Кўрсатувлар программаси. Москва кўрсатади. 22.00 «Вақт» инфоромацион программаси. Тошкент кўрсатади. 22.30 «Ихлодлар». Вадий фильм (рус тилида). Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.00 Рангли телевидение. Учувчилар учун. «Орбисолия телевидениенинг концерт сали». 18.40 Фирда — «Молодлик». 19.10 Янгиланлар. 19.20 Рангли телевидение «Ассалом, 1 Май!» Болалар боғачисига тарбияланувчиларнинг қирқинчи. 19.35 «Мамлакат байрам арафасида». Кўрсатувда май олдиде социалистик мусобақасининг голиблари иштирок этади. 22.20 Рангли телевидение. Вомарше. «Телба кун энг Фигаронинг уйланиши». Москва сатира театрининг телевизион фильм-спектакли премьераси. Тошкент кўрсатади. 22.00 Хужжати фильмлар аверни (Узбек тилида). Москва кўрсатади. 22.30 Рангли телевидение. «Телба кун энг Фигаронинг уйланиши». Фильм-спектаклининг лавомини. 23.45 Спорт программаси. I Рангли телевидение Спорт I кундалиги. 2. Виснетбол бўйича СССР чемпионати. «Спартак» (Ленинград). — «ТТ» (Рига). 2-тайм. Хотинкичлар. 00.30 Кўрсатувлар программаси. 1 МАЙ — ЧОРШАНА МЕХНАТКАШЛАРИНИНГ ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КУНИ Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 9.45 Рангли телевидение. Тошкент. Ленин номили маънавий меҳнатчиларнинг халқаро бирдамлик кунини 1 Майга бағишланган кўрсатув. Кўрсатув охирида «Эвбекистоннинг куй ва оғанларининг» телевизион фильм-концерт. Москва кўрсатади. 12.40 Рангли телевидение. Москва. Қизил байрам. Меҳнаткашларнинг халқаро Бирдамлик кунини 1 Майга бағишланган кўрсатув. 15.00 Рангли телевидение. «Менинг Москва». Концерт. 15.30 Рангли телевидение. Ленин. Вадий фильм. 16.30 «Бир дамлик» Халқаро программа. 17.10 Рангли телевидение. «Циря майдонда». Тошкент кўрсатади. 18.10 Кўрсатувлар программаси. 18.20 Рангли телевидение. «Валерия ва Ремжа» Болалар учун телевизион бадий фильм (рус тилида). Узбек тилида: 18.50 Рангли телевидение. Болалар учун. «Лай гуллари». 19.20 Рангли телевидение. «Куйла, Санбар», телевизион фильм-концерт. 19.50 «Қароқчи қоллар». Вадий фильм. 21.20 Рангли телевидение. «Ахборот» инфоромацион программаси. Меҳнаткашларнинг Халқаро бирдамлик кунини 1 Май байрамининг инновисолия ҳақида репортаж (Узбек ва рус тилиларида). 22.00 Рангли телевидение. «Май байми». Байрам концерти. Москва кўрсатади. 24.00 Рангли телевидение. Меҳнаткашларнинг Халқаро бирдамлик кунини — 1 Май байрамининг инновисолия ҳақида репортаж. 01.00 Кўрсатувлар программаси. Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.10 Рангли телевидение. Музикали эстафети. «Қўшиқ ҳамроҳлиги» 19.35 Рангли телевидение. «Ангула ўнгитувчилари». Вадий фильм. 21.00 Янгиланлар. 21.15 Рангли телевидение. «Тог фанатияси». Телевизион хужжати фильм. 21.30 Рангли телевидение. «Гўлубой отоғи». Учунчи программа. 19.00 дан Тошкент кўрсатади.